

selv. Den ærede Taler er nu i de senere Aar tilligemed os andre kommen ind paa et andet Princip, nemlig Princippet: Hjælp til Selvhjælp, hvorved man har troet at kunne bøde paa en Del af den Glendighed, som aabenbart er til Stede, og paa en Del af den Misfornøjelse og Bitterhed, som derved staves. Nu er det underligt nok, at vi, som ere med til at bringe dette Lovforslag frem, vi angribes fra begge Sider. Fra den ene Side hedder det, at det er et slet, utilstrækkeligt og unyttigt Forslag, og fra den anden Side hedder det, at det er bygget paa Principper, som ville omstyrte Staten. Jeg tillader mig deraf at slutte, at vi maatte have truffet det rette ved at gaa den gyldne Middelvej, stant jeg erkender, at denne Middelvejsteori ingenlunde altid er rigtig, men vi have dog bygget paa det bestaaende i mange Henseender, og det turde maatte være, at vi ikke have været ganske uheldige. Nu siger den ærede Taler, at ved dette Lovforslag er ethvert Spor af Hjælp til Selvhjælp opgivet, fordi der ikke her opstilles nogen Fordring om, at vedkommende Individer skulle yde Bønge eller Bønges Værði. Det tror jeg ikke, det ærede Medlem har Ret i. Hvis det var Tilfældet, vilde mange af os ikke gaa med til Lovforslaget, og derfor have vi ogsaa fuldstændig maattet tage Afstand fra Forslag, som ere fremkomne fra anden Side af den Natur, at dette Princip maatte siges ganske at være opgivet. Men jeg vil tillige sige til det ærede Medlem, at vi ikke ville bygge nogen Udvikling paa den Doktrin, at vi til enhver Tid skulle møde med Fordringen om Hjælp til Selvhjælp i den Form, som han vil have det, naar vi kunne indse, at dette Princip ikke bliver andet end en Doktrin, at man ikke ved at udføre det i den Form, man har, kan udrette, hvad man vil. Og der har jeg troet, at naar man spurgte om Alderdomsunderstøttelse, om noget saa betydeligt, noget, hvortil der skal saa store Summer, kan man ikke af den store Mængde, der her er Tale om skal falde ind under Loven, forlange positive Bidrag, som de dog ikke ville kunne afse. De ville allerede have vænnet sig nok ved at faa det allertarveligste til at tilfredsstille deres Fornødenheder med, og hvis der — hvad jeg vilde finde ganske billigt — skulde hos dem opstaa en Trang til eller en Højlse af, at der dog ogsaa kunde tilkomme dem nogen Livsnødhed, vilde de være udelukkede fra at komme med Bidrag af positiv Betydning, og derfor tror jeg at kunne forsvare, at man holder sig til det negative, som væsentlig er, at de enten ved egen eller ved andres Hjælp i 10 Aar i en vigtig Be-

riode af deres Liv skulle have kunnet holde sig udenfor Fattigvæsenet. Det er ganske vist ingen positiv Ødelse, det er kun opstillet negativt, men jeg paastaar bestemt, at der vil for mange Mennesker findes ikke ringe Anstrængelse, ja stor Anstrængelse for at naa dette Maal. I den Form er altsaa Selvhjælpsfordringen fyldestgjort, men ganske vist ikke i de Former, man tidligere har tænkt sig. Saa siger det ærede Medlem for øvrigt om vort Forslag, at det er saa simpelt, at det næsten er genialt. Det glæder mig overordentlig at høre denne Bemærkning. Jeg tror, at den højt ærede Ministers Tanke, som han fik indført i Lovforslagets § 3, i Birteligheden er saa tiltalende og saa betydningsfuld paa det Punkt, at den næsten kunde kaldes genial. Jeg skal med Fornøjelse gaa ind paa det ærede Medlems Tanke, at, hvad der end kan siges om vort Forslag, erkende jo dog alle, at den hele Administration er saa simpel og let og bygger i den Grad paa det bestaaende uden at medføre nogenomhelst Udgift, at enhver maa sige, at det er en, for ikke at bruge Udtrykket genial, overordentlig heldig Tanke, som den højt ærede Minister der har fundet, og jeg kan gentage, hvad jeg sagde ved første Behandling, at enhver vil vide, hvorledes man i den store Verden i andre Lande vaander sig for at faa denne Tanke om Alderdomsforsørgelse bragt ud i Livet, og hvilke Banfælgigheder og uhyre Bekostninger man er kommet til. Lad os nu ikke kritisere, men lad os acceptere det, som ubetinget er Fordel ved Forslaget, set fra hvilket-somhelst Synspunkt, selv om man er saa langt borte deraf som det ærede Medlem fra Fredensborg. — Saa kommer jeg til den større og mere politiske Del af det ærede Medlems Foredrag. Han er jo utvivlsomt efter sit hele Syn ikke ringe belysnet over dette Forslag og hvad dermed staar i Forbindelse, idet han mener, at vi der komme ind i et Uføre, at Staten ved dette Lovforslag anerkender det socialistiske Princip, saaledes at de 3 Repræsentanter, som her ere tilstede for Socialismen, nu for Fremtiden kunne føre med os i saa stramme Tøjler, som de ville. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fejl i den Henseende. Jeg tror ikke, at Tilstedeværelsen af disse 3 Repræsentanter for Socialismen her i Tinget — jeg siger dermed ingenlunde, at den ikke har haft Betydning — men jeg tror ikke, at deres Nærværelse her i Tinget er det, som har ført os ind paa dette Lovforslag. Nej, det, der har gjort det, er den socialistiske Bevægelse i hele Verden, det er den storartede Organisation, der er stabt,